

Referat

Referat af møde i:

Etisk Råd

Dato for møde:

3. juni 2015

For referat:

Gurli Petersen

Dato for udarbejdelse:

22. juni 2015

Deltagere:

Brian Errebo-Jensen, Jens Olesen, Helle Gerbild, Maria Rothgart Petersen, Tom Andersen Kjær, Jeanette Præstegaard (deltog under punkt 2), Gurli Petersen

Afbud:

Ingen

1. **Velkommen til Tom Andersen Kjær**
2. **Autorisation og fysioterapeuters selvforståelse**
3. **Opfølgning på Etisk Råds svar på hovedbestyrelsens henvendelse vedr. kliniske retningslinjer**
4. **Regionale medlemsmøder med Etisk Råd som vært**
5. **Evaluering af mødet**

Ad.1

Brian Errebo bød velkommen til eksternt medlem af Danske Fysioterapeuters etiske råd Tom Andersen Kjær, Hospitalspræst med specialistfunktion i palliation.

Ad. 2

Jeanette Præstegaard, fysioterapeut, ph.d. og tidligere medlem af Danske Fysioterapeuters Etiske Udvalg kom med oplæg og deltog i drøftelse af positivistiske og samfundssociologiske perspektiver på fysioterapeuters selvforståelse i forhold til autorisationslov og de forpligtelser og ansvar der følger heraf.

Drøftelsen tog udgangspunkt i:

- fysioterapeuters selvforståelse i forhold til autorisation
- ansvar og pligter
- etiske dilemmaer i patient-behandlerforholdet
- hvilke muligheder udnytter vi ikke, hvordan anvender vi vores potentialer i højere grad
- hvilken bevidsthed, konkrete veje og perspektiver-, skal medlemmerne have fokus på?

- I disse år er der stor fokus på evidens. Overser vi noget i vores store fokus og higen efter evidens?

Drøftelsen er herunder resumeret jævnfør ovenstående overskrifter.

Under drøftelsen foreslog Etisk Råd,

- at der på arbejdspladserne bør skabes "refleksionsrum", hvor fysioterapeuten kan gå hen med hverdagens frustrationer og dilemmaer. Refleksionsrum giver mulighed for at skabe supervision og teamarbejde og man får generaliseret noget af det, som gælder for den enkelte fysioterapeut. Refleksionsrummet bør formaliseres for at give læring til den enkelte og arbejdspladsen.
- at det til foreningen og uddannelserne bør adresseres, at fysioterapeuter bør uddannes til den ramme og virkelighed, hvori de møder patienterne. Dette med baggrund i, at mange fysioterapeuter får et "realitetschok" ved mødet med patienter, og at fysioterapeuter uddannes uden at kunne forholde sig til sin egen lidelseshistorie.

Drøftelse om autorisation og fysioterapeuters selvforståelse

- *fysioterapeuters selvforståelse i forhold til autorisation*
- *ansvar og pligter*

Der er mange forestillinger om at fysioterapeutprofessionen er moderne, men dem der arbejder i professionen er senmoderne.

Spørgsmålet er, hvorledes vi får diskussionen om autorisation -og hvor vi kommer fra og er på vej hen- ind i den senmoderne tænkning?

Er fysioterapeuter på vej til at træde ud af lægernes skygge- er fysioterapeuterne ved at "træde i karakter"?

Dette åbner for spørgsmålet: Hvis vi træder ud af lægernes skygge, hvordan skal idealerne så være? Hvad er buddet fra os så? Hvad skal patienterne have med hjem? Skal vi følge lægernes traditioner eller finde på noget andet?

Fysioterapi er et kvindefag- halvdelen af de nye studerende er mænd, så nye værdier kommer i spil fremadrettet.

Hvad er profilen på de nye studerende?- Det politiske/ organisatoriske fylder ikke meget for de nye studerende.

Mange nyuddannede er pressede på job.

Mange nyuddannede får et "realitetschok" når de møder patienterne og er chokerede over menneskelig lidelse. Man uddanner fysioterapeuter uden at de kan forholde sig til sin egen lidelseshistorie.

Dette bør adresseres til uddannelsen og foreningen.

Hvordan organiserer vi ansættelser af nye fysioterapeuter? Kunne turnus være en mulighed for at understøtte de nye fysioterapeuter? Ikke kun ud fra faglige, men ligeledes moralske argumenter.

Sygehusene kommer til at spille en mindre rolle for fysioterapeuter, da det accelererede patientforløb gør, at fysioterapi kommer til at fylde mindre på behandlingssiden der.

- *etiske dilemmaer i patient-behandlerforholdet*

Fysioterapeuter er, som andre i sundhedsvæsenet, underlagt produktionshensyn og mål, og vil gerne anvende redskaber til at nå ind til patienten, men fysioterapeuten bliver nødt til at anvende tid på test og mål.

Normen er, at patienterne er meget autonome og kompetente. Ethiske overvejelser kan understøtte fysioterapeuten i, at hun skal bruge tid på at tale med og møde patienten.

Der kan være etiske dilemmaer i at vejlede patienterne i well-ness og KRAM faktorer. Hvis man ikke er sund- så bliver man stigmatiseret. Hvad gør vi med patienter som ikke er med på sundhedsbølgen? Hvad er rammen og normen for behandling og undersøgelse? Der kan her være forskellige muligheder og tolkninger.

- *hvilke muligheder udnytter vi ikke, hvordan anvender vi vores potentialer i højere grad?*
- *hvilken bevidsthed, konkrete veje og perspektiver-, skal medlemmerne have fokus på?*

Skal alle fysioterapeuter være lige gode til det hele – og have generalistkompetencer?

Fysioterapeuter skal profilere sig med forskellige videns-kompetencer.

Autorisationsloven har nogle fordringer- fysioterapeuter skal have en professionel mening. Men vi er som fysioterapeuter ofte ukritiske og "pæne". Der skal være ytringsfrihed i systemet – dialogen har vi altid ret til at tage. Mange fysioterapeuter har selvcensur, som gør, at man ikke er kritisk, fordi man da bliver gjort til en paria.

Hvor går fysioterapeuterne hen med hverdagens frustrationer og dilemmaer? Der skal skabes nogle "supervisionsrum" eller "refleksionsrum", - så der kan gives stemme til dem, som stiller spørgsmål og er kritiske. Der skal tages fat i arbejdsmiljøet- i ledelsen.

Refleksionsrum giver mulighed for at skabe supervision og teamarbejde og man får generaliseret noget af det, som gælder for den enkelte fysioterapeut. Refleksionsrummet bør formaliseres for at give læring til den enkelte og arbejdspladsen.

- *I disse år er der stor fokus på evidens. Overser vi noget i vores store fokus og higen efter evidens?*

Hvad er det af professionen som fysioterapeuter gerne vil praktisere som de ikke kan praktisere? Hvad ligger vi i autonomi? Meget er bestemt af udefrakommende faktorer. Med hensyn til uddannelsen, hvordan er fordelingen af ETCS point- mellem naturvidenskab og de rammer vi møder patienterne i? Vi skal uddanne fysioterapeuter til det setting, hvor vi møder patienterne. Dette skal afspejles i grunduddannelsen.

Ad. 3

Hovedbestyrelsen har bedt Etisk Råd om en uddybende fortolkning af de etiske retningslinjer "Fysioterapeuten yder fysioterapi i overensstemmelse med almindelige anerkendte standarder og kliniske retningslinjer baseret på evidens og professionel erfaring".

Brian Errebo gav resume af hovedbestyrelsens behandling af Etisk Råds svar på henvendelse om kliniske retningslinjer.

Etisk Råd tog orienteringen til efterretning.

Ad. 4

Etisk Råd har, jævnfør kommissorium, til opgave at formidle relevante perspektiver og emner til foreningens medlemmer, herunder facilitere til debat med henblik på medlemmers involvering og ejerskab til emnet.

Rådet har aftalt, at der i forbindelse med det særlige fokus på autorisation, med Etisk Råd som vært, skal afholdes medlemsmøder i de 5 regioner.

Medlemmerne skal her sammen med Etisk Råd drøfte fysioterapeuters selvforståelse i forhold til forpligtelser og ansvar jævnfør autorisationsloven, etiske dilemmaer i patient-behandlerforholdet o.a.

Det blev aftalt at afprøve model for regionalt gå-hjem-medlemsmøde i Region Syddanmark- i trekantsområdet- d. 2. november 2015 kl. 17-20. I forbindelse med medlemsmødet vil der blive afholdt ordinært møde i Etisk Råd kl. 11-16. Lokalt vil blive aftalt snarest og meddelt Rådet, ligesom medlemsmødet vil blive annonceret snarest.

Medlemsmødet vil blive tilrettelagt som et involverende møde med facilitator og panel ("Mads og monoplet").

Ideen og formålet med medlemsmødet er, at de etiske dilemmaer og paradokser, der "summer i hverdagen" skal gøres levende og at medlemmerne skal få ejerskab til temaet om autorisation og etiske dilemmaer. Medlemmerne vil inden mødet blive opfordret til at indsende cases eller eksempler på dagligdags etiske dilemmaer- enten på skrift eller på video. Etisk Råd samt udvalgte medlemmer vil sidde i panel og sammen drøfte indkomne cases. De udvalgte medlemmer skal bidrage til at sikre, at Etisk Råd holder sig til virkeligheden og "ikke taler udenom". Mødet skal styres og faciliteres af facilitator. Brian Errebo foreslog facilitator som FTF har anvendt.

Genkendelige og nærværende cases eller eksempler på etiske dilemmaer kan være:

- Trængte rammer og manglende tid- hvordan lave god fysioterapi i en trængt tid? Hvordan begår vi os i det?
- Hvordan sørger vi for at dokumentationskravet ikke tager overhånd?
- Du har en faglighed- kan du få lov til at gøre det ordentligt? Har du rammerne til at lave ordentlig fysioterapi?
- Kan du arbejde selvstændigt, som autorisationsloven lægger op til? Eller er du styret af andet?
- Hvordan få lov til at udfolde sit fag? Hvordan arbejde i pres fra oven i din hverdag? Hvad er dine muligheder?
- Har man travlt med andet end det, du gerne vil have travlt med?
- Er der muligheder som vi ikke udnytter, som autoriserede fysioterapeuter?

Som baggrundsviden til Etisk Råd og med henblik på medlemsmøder blev det aftalt, at der skal udarbejdes notat om væsentligste temadrøftelser, der har været i Etisk Råd.

Sekretariatet, herunder kommunikationsafdelingen, går videre med at planlægge og annoncere medlemsmødet.

Ad. 5 Evaluering af mødet

Mødet blev evalueret meget positivt.

- Godt møde, spændende oplæg af Jeanette Præstegaard
- Godt med regionalt møde –og planlægning heraf.
- Godt med tilbagemelding fra Danske Fysioterapeuters hovedbestyrelse.

Til kommende møde blev foreslået emnet "Fremtidens fysioterapeut, hvad er det for nogle?- med vinkel på autorisation"

Ad. 6 Evt.

Det blev foreslået, at sidste afrapportering fra arbejdsmiljørådet og lederrådet fremsendes til Etisk Råd.

Det blev videre foreslået, at referatet fra Etisk Råd skal sendes til lederrådet.

Jens Olesen orienterede om, at han er blevet kontaktet af præst og overlæge med henblik på deltagelse i en etisk komite.

Helle Gerbild orienterede om kommende, ikke vedtaget, studieordning, som er væsentlig anderledes end nuværende studieordning, idet en stor del af fysioterapeutuddannelsen bliver tværfaglig. Dette sætter fokus på kommende fysioterapeuters autorisation.

Det blev aftalt, at der fra sekretariatet udsendes Doodles på 2016 på 2 møder i foråret 2016.